

Bir Balık ve Bir Hediye

Liesl Jobson

Jesse Breytenbach

Türkçe: Merâl Alisa

Yetişkin Okuyucular

3 Tartışma Seviyesi Çocuğunuz için uygun bir seviye seçin. Soru sorarken veya yorum yaparken, çocuğunuzun düşünmesi için ona zaman tanıyın. Çocuğunuz bocaladığında, cevap konusunda ona yardımcı olun ve doğru cevapları, çocuğunuzun cevabına küçük açılımlar getiren sorularla veya yorumlarla sürdürün.

Seviye 1 Basit ve doğrudan sorular sorun. Sayfada gördüklerinizi işaret edip sorun; örneğin, “Oyuncak nerede? Onlar ne yapıyorlar? Onun adı ne? Onun rengi ne? Orada kaç tane top var?” gibi.

Seviye 2 Hikâyenin bu noktasıyla ilgili genel veya açık sorular sorun; örneğin, “Burada neler olduğunu görüyorsun? Bu şeyler nedir?” gibi.

Seviye 3 Hikâyenin olay örgüsü hakkında sorular sorun; örneğin, “Şimdi ne oldu? Bundan sonra ne olacak? Buna benzer deneyimlerin oldu mu veya buna benzer şeyler gördün mü? Bu olduğunda o nasıl hissediyor?” gibi.

Matematik Temaları ve Kelimeleri Bu hikâyede 10’a kadar saymalar, tanımlamalar, karşılaştırmalar ve şekiller var. Alıştırma sözcükleri: 10’a kadar sayılar, daha erken, daha sonra, karanlık, daha hızlı, aşağı, geriye doğru, en uzun, daha çok (daha fazlası), çok az, farklı, üçgen, dikdörtgen, çizgi, kenar, düz, ufuk, yatay.

Okuyun, Konuşun ve Eğlenin! Burada sağlanan sorular ve yorumlar sadece bir başlangıçtır.

Birinci okumada, kırmızı renkteki soru ve yorumları okuyun.

İkinci okumada, mavi renkteki soru ve yorumları okuyun.

Üçüncü okumada, yeşil renkteki soru ve yorumları okuyun.

Daha sonra, çocuğunuzun ilgi alanlarını takip edin ve tartışmalarınızın eğlenceli yönlere gitmesine izin verin.

Özel bir cuma günü, Yusuf'un babası daha gökyüzü aydınlanmadan önce giyinir kuşanır. Ağır hava koşullarına dayanıklı montunu ve kulaklarını örten yeşil yün beresini takar. Oğluna el sallayarak veda eder. Babası, "Balık tutup sana bir hediye getireceğim gün bugün!" dediğinde Yusuf'un gözleri parlar.

1. Babası hava daha aydınlanmamışken uyandı. Yazın gün ışığı, kışa göre çok daha erken başlar.

2. Peki siz de hiç hava henüz kararmamışken kalktınız mı? Yaz mıydı kış mıydı?

3. Hediye ne olacağını düşünüyorsunuz?

Bir balık ve bir hediye mi? Ah, acaba hediye ne olacak? Baba bisikletle Muizenberg Plajı'na gider. Surfer's Corner'a kadar tekerlekleri gıcırdaya gıcırdaya gider. Martılar gökyüzünde daire çizerler. "Neee? Neee? Neee?" diye çığlık atarlar. "Yusuf'a ne getireceksin?" Baba zilini çalar. "Ne olacağını bekleyin ve görün!"

1. Baba yokuş aşağı plaja doğru gider. Yokuş aşağı giderken daha da hızlanabilir. Suya girmemek için frenlerini kullanması gerekebilir!
2. Resimde kaç martı görüyorsunuz? Plajdaki o bir martıyı çıkarırsanız geriye kaç martı kalır?
3. Gökyüzündeki martılar babaya sorular soruyormuş gibi ses çıkarıyorlar. Sizce martılar gökyüzünde daireler çizerek ne yapıyorlar?

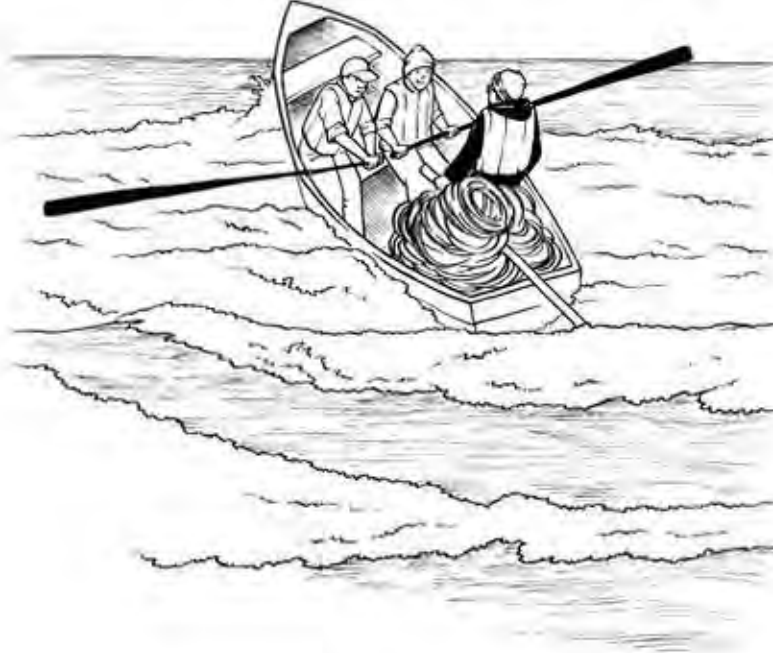

Balıkçılar güneşin doğuşunu izlerler. Ağlarını kontrol ederler. Küreklerini kontrol ederler. Rüzgârı dinlerler. Teknelerini suya indirirler. Yusuf'un büyükbabası, Oupa Salie, bir treknet balıkçısıydı. Ondan daha önce onun babası Oupagrootjie Ridwaan da denizi biliyordu.

1. Bu manzarada, denizin gökyüzüyle buluştuğu çizgiye 'ufuk' denir. Yatay bir çizgi, ufuk çizgisi gibidir – bir yandan diğer yana dümdüz gider. Yakınınızdaki bazı yatay çizgileri gösterin.

2. Yusuf'un babası, büyükbabası ve büyük büyükbabasının hepsi balıkçıydı. Ebeveynlerinden biriyle aynı işi yapan birini tanıyor musunuz?

3. İnsanlar çok farklı yaşlardadırlar. Babanın 25, babanın babasının 50 ve babanın büyükbabasının 75 yaşında olduğunu varsayın. Peki ya siz kaç yaşındasınız? 25 yaşına girmenize daha kaç yıl var?

Tekne, dalgalara doğru ilerler.
Babanın kolları küreğe uzanır.
Bacakları yan tarafa dayanır.
Boynu gerilir, sırt kasları
kıpırdanır. Baba çalışırken şarkı
söyler: “Bırak ve sallla. Bir balık
bul. Çek ve bırak. Durma.”

1. İnsanlar, kayıklarda kürek çekerlerken geriye doğru otururlar. Bu kayığın sivri ucu düz ucundan çok daha yüksekte – oldukça zahmetli bir yolculuk gibi görünüyor.

2. Babanın kasları çok sıkı çalışıyor. Bir şeyi kaldırmaya ya da çekmeye çalışırken kaslarınızın gerildiğini hissettiniz mi hiç?

3. ‘Kürek’ ve ‘yüksek’ kelimeleri birbiriyle kafiyelidir. Onlarla kafiyeli olan başka sözcükler daha düşünün (kürek, yüksek, tümsek).

Yusuf gün boyu gökyüzüne bakar. Gökyüzü parlak, berrak ve durgundur. Bir balık ve bir hediye! Baba denizden eve ne getirecek? Bazen, güzel bir deniz kabuğu getirir. Bazen, dalgalar tarafından yıkanmış mücevher yeşili bir şişe getirir.

1. Yusuf'un bir sürü hediyesi var. Hediyelerinin birisi ile pencerenin dışındaki bir şey arasında bir ilişki var – ne olduğunu bulabilir misiniz?

2.  ocuęunuzla birlikte, bu resimdeki tüm yatay çizgileri sayın.

3. Bu resimdeki hangi yatay çizgi en uzundur?

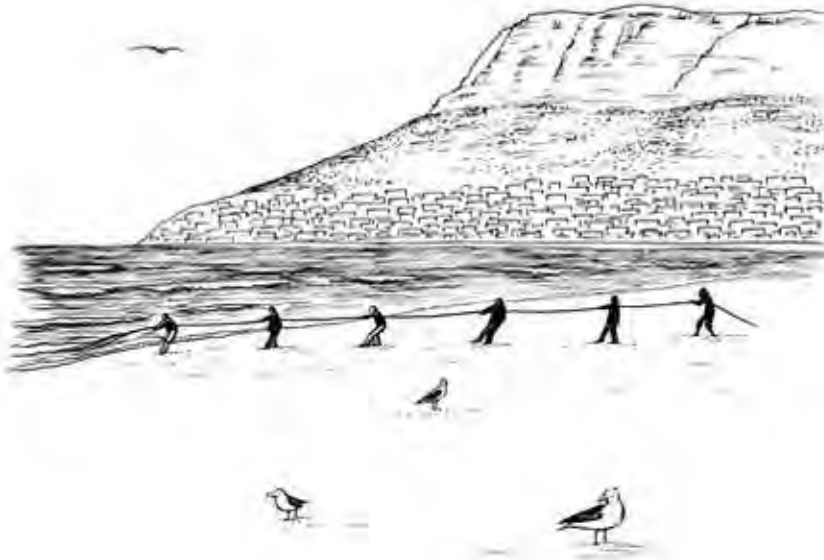
Bazı günler Yusuf'un babası bir hikâye getirir. Tıpkı kumların üzerinde fırtınada yüzlercesi kıyıya vurmuş deniz kaplumbağalarını buldukları zamanki gibi. "Neee? Neee? Neee?" diye haykırdı martılar. "Kaplumbağalara yardım etmek için ne yapacaksın?" Baba, "Biz o kaplumbağaları kurtardık, sana açıkça söylüyorum. Onları okyanusa geri bıraktık, her birini," dedi.

1. Deniz kaplumbağaları yumurtalarını kıyıya bırakmak için denizden çıkarlar. Her kaplumbağanın dört yüzgeci vardır. Bu resimde kaç yüzgeç görüyorsunuz?

2. Bu kaplumbağaların toplamda kaç yüzgeci olduğunu bulmak için dörder dörder ritmik (atlayarak) sayabilir misiniz?

3. Yetişkin bir deniz kaplumbağasının

ağırlığı türüne bağlı olarak değişir – yaklaşık 1,000 kilografa (2,200 pound) kadar çıkabilir. Resimdeki kaplumbağaların her biri muhtemelen yaklaşık 10 kg ağırlığındadır. Bu kaplumbağaların toplam ağırlığının ne olduğunu bulmak için 10'ar 10'ar ritmik (atlayarak) sayın.

Baba daima bir şarkı getirir. Baba, kürekleri çekerken şarkı söyler. Ağları çekerken şarkı söyler. Halatları sararken şarkı söyler. Eve bisikletle dönerken şarkıyı söyler. “Bırak ve salla. Bir balık bul. Çek ve bırak. Durma.”

1. İnsanlar, sıklıkla, bir şeyler yaparken ya şarkı söylerler ya da şarkılar mırıldanırlar. Siz de öyle yapar mısınız?

2. Islak bir balık ağını sudan çekip çıkarmak zor bir iştir. Kaç balıkçı çekiyor? Hep birlikte mi yoksa sırayla mı çekiyorlar?

3. Bu resimde daha fazla martı mı yoksa daha fazla balıkçı mı var? Kaç fazla?

Ouma Safiya, akşam yemeği için iri dolgun güzel bir sarıkuyruk balığı ister. “Ama küçük bir yengeç bile yakalarlarsa yine de şanslıyız. Bugün büyük olasılıkla balık kuyruğu cuması olacak. Denizde çok fazla balık kalmadı,” der Ouma, başını sallayarak. Yusuf, Ouma’nın elini tutar. Duş kabinlerinin olduğu yoldan karşıya geçerler. “Neee? Neee? Neee?” diye bağıırır parlak çatılara tünemiş martılar. “Akşam yemeğinde ne var?”

1. “Ouma” büyükanne demektir. Sizin de yakın olduğunuz insanlar için koyduğunuz favori isimler var mı?

2. İnsanlar ve martılar akşam yemeği için aynı şeyleri istiyorlar – ya bir sarıkuyruk ya da bir yengeç. Siz kaç farklı balık türü biliyorsunuz?

3. Bir dikkörtgen, bu sayfa gibi dört düz kenarı olan bir şekildir. Binaların kapıları ve çatıları dikkörtgendir. Bu resimde kaç tane dikkörtgen görüyorsunuz? Peki, bulunduğunuz yerde kaç dikkörtgen görüyorsunuz?

Geçen yıl balıkçılar sörfçülerle kavga ettiler. Öfkeli yumruklar ve havada uçuşan kelimeler! “Neee? Neee? Neeee?” diye bağırdı martılar. “Herkeseye yetecek kadar deniz var,” dedi Yusuf’un babası. Sörfçülere, Oupa Salie’ye ait olan balıkçılık ruhsatını gösterdi. “Dalgalar herkes için. Su bedava.”

1. Balıkçılar ve sörfçüler ne hakkında tartışıyorlar? Aynı yerde olurlarsa ne gibi kötü şeyler olabilir?

2. İnsanlar anlaşmazlıklar yaşarlar ve sonra onları çözmenin yollarını bulurlar. Birile yaşadığınız bir anlaşmazlığı düşünün. O sorunu nasıl çözdünüz?

3. Birile tartışmaya girdiğinizde ne tür duygular hissedersiniz?

Ouma Safiya dürbününden izler, parmakları meraktan kıvrılmış. Köpek balığı sirenleri duyulur. Yüzücüler plaja koşup havlularını kaparlar. Sörfçüler, sörf tahtalarını kollarının altında taşıyarak kıyıya koşarlar. Duşun altında dalgıç kıyafetlerini çıkarırlar. “Neee? Neee? Neeee?” diye bağırır martılar. Yusuf’un babası okyanustan ne getirecek?

1. Dünyada yüzlerce çeşit köpek balığı vardır. İşte o türlerden birkaçı: Büyük beyaz köpek balığı, Kaplan köpek balığı, Çekiç başlı köpek balığı, Limon köpek balığı ve Hemşire köpek balığı.

2. Bazı köpek balıkları tehlikelidir. Bazıları ise, hemşire köpek balıkları gibi, insanlarla ilgilenmezler. Leopar köpek balıkları henüz bir insana saldırmamış olup sadece yengeç avlarlar.

3. Goblin köpek balıkları çok saldırgan değildirler. Bugüne kadar bir insana saldırmamışlardır; bunun nedeni, kısmen okyanusun derinliklerinde çok uzakta olmalarıdır.

Yusuf'un babası, amcası ve kuzenleri balık ağını güçlükle yukarı çekerler. Küçük bir köpek balığı yakalandı. Yusuf'un babası köpek balığına şarkı söyleyerek ağları çözer: "Bırak ve salla. Bir balık bul. Çek ve bırak. Durma." Köpek balığı en sonunda serbest kaldığında, ağda sadece bir dolgun sarıkuyruk bırakarak dalgalara geri döner. Ouma Safiya çok sevinir.

1. Yusuf'un babası küçük köpek balığını neden serbest bırakır?

2. Köpek balığının sırtındaki üçgen şeklindeki yüzgece 'sırt (dorsal) yüzgeci' denir. Bu yüzgeç, köpek balığının suda dik durmasına ve hızlı dönüşler yapmasına yardımcı olur.

3. Resimdeki ağın kenarında donut şeklinde dairesel nesneler var. Onlar donut değiller! Sizce ne işe yarıyorlar?

Adamlar tekneyi çekip kabloları sararlar. Sert beyaz bir üçgen babanın parmağını yakalar. “Neee? Neee? Neee?” diye bağırır martılar. “Yusuf’a ne getirdin?” Güneş batarken, baba martılara cevap verir: “Oğlum için uğurlu bir köpek balığı dişi.” Yusuf evde hediyesini yıldızlara doğru tutar.

1. Köpek balığının dişi, sert ve beyaz renkli bir üçgendir. Köpek balığının vücudunda başka bir üçgen hatırlıyor musunuz? Peki, şu anda etrafınızda hiç üçgen görüyor musunuz?

2. Hikâyenin başlarındaki diğer hediyelerden bazılarının neler olduğunu hatırlıyor musunuz?

3. Peki ya sizin de bulduğunuz ve saklamak istediğiniz özel şeyler var mı? Belki de çok sevdiğiniz güzel bir taş ya da kuş tüyü bulmuşsunuzdur?

A Fish and a Gift

Author -- Liesl Jobson

Illustration -- Jesse Breytenbach

Language -- English

Level -- Longer paragraphs

© Liesl Jobson, Jesse Breytenbach, Andy Thesen and Bookdash.org 2014

Creative Commons: Attribution 4.0

Source www.africanstorybook.org

Original source www.bookdash.org

